

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre . . . . . 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata . . . . . 20 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Kövecsesi Lukács Géza alispán: udvari tanácsos.

Egészséges ember nem rajong a címért. Nem bántja rang-kórság. Nincs gomblyuk-fájdalma.

Minden egészséges ujság s modern ujságíró egyetlen célját ismer: ledönteni a jogosulatlan kiváltságokat, a társadalmi válaszfalakat s kivívni az összes dolgozó polgárok egyenlőségét.

Egyetlen értékes nemesi levélnek a lelki nemességet: a jellembeli feddhetlenséget ismeri el.

Kiváltságos helyet — a munkából is többet és a felelősségből is! — csupán az ész nyújtson; a szív nemessége, tette kész akarat és a tartós siker biztosítson közöttünk.

Vezér csak az legyen, akit rátermettség, kötelességtudás, becsületes munka és a köz javát szolgáló gazdag eredmények vezérré avatnak.

Legyen vérünkben való vér. Értünk dolgozó fő. Fölfelé nem hajlong. Népkégyért nem bókol. Emelt fejjel, nyitott szemmel, egyenes derékkal jár kijelölt útján: az igazak útján.

A keze férfi kéz. A szava férfi szó. Beszéde, tettei: mind a közre hatók. Kitüntetés nem vár. Követésre buzdít.

Ilyen: talpig ember, a mi ideálunk.

Hűséggel követjük. Vállunkra vesszük.

S ha az országnagyok szintén észreveszik, ha a hivatottak feljebb értékelik: emelkedésében, megtisztelésében önnönmagunknak is, eszményeinknek is feljebb értékelését, megbecsültetését örömmel érezzük.

*

Ilyen jóleső érzések leptek meg, és nyomban ilyes felemelő gondolatok toltak lelkünkbe, midőn a vármegyének november 3-iki törvényhatósági közgyűlésén az elnöklő főispán hazafias tüzzel, lelkesítő nagy beszéddel hirdette ki, az általános örömeink és köztetszésnek meleg megnyilatkozásai mellett, hogy a magyar király: I. Ferencz József ő felsége

Gömör és Kishontvármegye alispánját: Kövecsesi Lukács Gézát „buzgó és eredményes közhivatali működése közben szerzett érdemei elismerésül“ udvari tanácsossá nevezte ki.

*

Az immár harmadik telébe rohanó világháborúnak szörnytségei: pergőtűze,

égő pokla, kézitűsai kiváltották a magyar nemzetből az ősi harczi erényeket. Gömöri véreink — a hangonyi matyó legénytől föl: a nyug. árvaszéki elnök ezredes fiáig! — a személyes bátorságnak, a lélekjelenlétnek, a találékonyságnak esodait művelték. Az 5-tös honvédek kitarására, hősi türelméről, vitéz tetteiről legendák szálldosnak.

Méltán disziti hát sok ezernek mellét az ezüst vitézségi érem, a nagy arany

érem, a német vaskereszt; sőt bolgár és török hadi érdem-rend is.

De kiváltotta e háboru az otthonmaradottak, a front-mögötti küzdők között is a szóvalan tűrésnek, a néma lemondásnak és az önfeláldozó hazaszeregetnek tiszteletreméltó polgár-erényeit.

Mert van ám* a külsőleg csendes civil-küzdésnek is pergőtűze, égő pokla, kézi tusája! A fiúért, az apáért, vőért, vőlegényért aggódó szíveknek lázas lüktetése, kínzó vágyódása és a fronton küzdőkért is s az őhelyettők is elvégzendő testi és szellemi munkák szörnyű tömegének — megcsappant táplálék és éji méceses mellett — buzgó elvégzése.

Jut belőlük bőven: öregnek, gyermeknek, asszonynak, férfinak.

S mind állja a harcot dacos türelemmel, szívós kitartással, magyar szótlansággal. Nem kap érte semmit. Nem vár érte semmit:

Csak az a front álljon! csak a front győzzön!!

*

Isten kegyelmén túl legelső sorban is e legendás frontnak, az ő hősiességének köszönhetjük, hogy megyénket eddigelé elkerülte a vész. Földeinket nem szántotta még fel a gránátok zápora. Házainkat, erdeinket nem tépdeste, ragadozta még el a dúló háború pusztító orkánja, rémes forgo-szele. Asszonyaink s gyermekeink nem járták még a hontalanságnak tövissel borított, könyekkel öntözött erdélyi utjait, sárosi rögeit.

És van kényerünk is. Ha kissé barnább is, ha jóval laposabb is a hajdani béke foszlós kalácsánál, fehér cipójánál: de van!

Mert van hivatásos, dolgos tisztikarunk. Vannak bölcs és előrelátó, gondos vezetőink.

Ha valahol baj van, ha hébe-hóba liszt nincs; czukorban és zsirban hiányt is szenvedünk: nem ő rajtuk mulik, ők

dolgoznak buzgón, megszakítás nélkül, szabadság nélkül, hősi kitartással, gyakran éjszakákon; már harmadik éve.

Mert ott jár közöttük s elől jó példával választott vezérük, hivatásos fejük: *Lukács Géza, az alispán.*

Ismeri mindenki, becsüli mindenki.

Élete nyitott könyv: lapozhatunk benne. Becsületes munka: 34 esztendő hivatali pálya megjutalmazása, magasba futása van megírva benne.

Vagyont nem örökölt. Csak tisztas hagyományt s becsületes nevet.

Anyai ősei: a sok jeles Dancs közt sok volt megyei tiszt: táblabíró, esküdt; főbíró, alispán. — Rég letűnt időkben, hosszú századokban; fel az Árpádokig! Krasznában, Borsodban s Gömörvármegyében.

Apja táblabíró és jóhírű ügyvéd.

Ő is ezen: t. i. az ügyvédségen kezdte.

Majd 82-ben már megyei aljegyző; 93-ban Gömör főjegyzője. 99 től — legszebb két éven át! — lapunk szerkesztője. 6 évvel ezelőtt — amidőn elődjét: a nagymultu Bornemisza Lászlót a király bizalma főispánná tette — ellenjelt nélkül emelte a vármegye osztatlan bizalma a népszerű főjegyzőt az alispáni székbe.

Igy lett első ember: Isten kegyelmével saját erejéből: ön-emberségéből!

Szereti a munkát: becsüli a munkást. Buzgó hivatalnok; példaadó főnök; humanus kormányzó.

Igy értjük meg aztán, hogy alig félszázad alatt a régi patriarchális vármegyei élet nálunk is eltűnt; az új időkhez, a munka századjához alkalmazkodott. Mert ebben a demokratikus átalakulásban a Lukács Géza egyéniségének, energiájának, munkaszeretetének jelentős része volt.

Ez az ő „buzgó közéleti működésének” legszebb eredménye.

Főispánunk mellett övé a nagy érdem, hogy a világháborúnak a közigazgatásra rászakadt terheit: a régi munkán felül a katonaságnak és a polgárságnak új kiszolgálását; a közellátásnak nagy offenzíváit derék tisztikarunk, új vármegyházunk rendületlenül állja.

Mert az alispánunk első a munkában s bent a hivatalban. Akárhányszor látni sötét éjféltájban: le a Tompa térre világít ablaka, mint tábortűz késő éjszakában.

Az esze, a keze, mint a hű orvosé: megyéje úterén. Szíve — az apáé! — künn bolyong a fronton. — Alkotó ereje, tevékeny nagy lelke: már a jövőbe néz: Szébb kulturát kíván: tömörülésre hív: Tompa nagy nevével!

*

Buzgó és sikeres hivatali működése mellett Lukács Géza egyházi, iskolai és társadalmi téren is sok jót alkotott s még többet óhajtott. Hirdette mindenütt a szellemi munka megbecsültetését: minden dolgos ember elismertetését.

Ezért fordult feléje annyiszor polgártársainak és választóinak osztatlan bizalma. Ezért érte immár másodízben, országnagyjainknak bölcsességéből: a királyi magas kitüntetés.

S ő maradt, aki volt: Felfelé nem hajlong; népkegyért nem bókol. Tiszta kézzel, emelt fejjel, egyenes derékkal jár kijelölt útján: az igazak útján...

Tudjuk: ezentúl is ugyanaz lesz, ki volt.

Ezért adjuk hírül minden olvasónknak büszke öntudattal:

Rimaszombat díszpolgára, vármegyének alispánja: kövecsesi Lukács Géza méltóságos ur!

S mert méltó is reá: ezért üdvözljük jóleső örömmel! —y.

Megtörtént

a gömöri levegőben hetek óta lógó fekete felhőből a vésznek hirdett villámcsapás, a vármegye közönségének nemes színe előtt egy ünnepontás köntösébe bujt támadás a megye vezető embere: a főispán ellen.

Megtörtént s a dübörgő menydörgésekkel közeledő vihar villámlását, mint az emberi erő, igazság és haladás szimbóluma villámhárító fogta fel s nem véletlen, de a körülményekhez és helyzetéhez mérten emberi szívek lelkesedése, hálás bizalmak meleg szava és lobogó emberi akaratok szerepeltek a technika ezen eszközeként.

Emberi érzések parirozták ki azokat a támadásokat, melyeket emberi érzések váltottak ki s az örök igazsághoz hűen: a jó érzések, a szeretetteljes rajongások lovagjai maradtak győztesek a porondon.

A vihar fekete és gyűlöletes felhőjén átnevetett a hatalmas napfény s a vármegye őszi közgyűlésének népes termében a *Kubinyi Géza* alakja, értéke és egyénisége még azon a polcon is túlnőtt, amelyre — lehet, hogy bizonyos foku rajongással és embereket nem illető bámulattal — de a nagyságok vonzerejének hatása s az emberi nagyszerűségek ritka példáinak látása alatt helyeztük.

Kubinyi Géza nagy volt, mikor akaratára és meg nem esaló szemére hallgatva ezt jelentette a recsegő telefondrótján a belügyminiszternek: „Kegyelmes Uram! Én Gömört még nem irtetem ki... vállalom mindenért a felelősséget!”

Nagy volt, amikor negyvenkilenc milliót varázsolt elő a hadikölcsönök életfontosságú céljaira abból a megyéből, amelynek wertheimjében nem hevernek a felesleges milliók.

Nagy volt, amikor a Dobsinai Takarékpénztárt közigazdasági tudásával, sokoldalú szakismereteivel, szerencsés kezével s melegen dobogó szívével kirántotta abból a hinárból, ahol nemcsak a részvények százezres értékei, de a betevők százezreinek milliói látszottak örökre elsülyedni.

S hogy épen ezen utóbbi cselekménye lett szálla egyes emberek szemében, annak okát nem fedi homály, de arra méltó és csattanó feleletet adott a vármegye közönségének impozáns állásfoglalása.

A vármegye őszi közgyűlése.

A reggeli órákban felhúzták a czimeres lobogót a veres tetejű megyeházára s a reggeli órákban szerte a megyében innen is onnan is elindult egy kis csapat, mert nem a verebek csiripelték, de a közhangulat tudta, hogy demonstrálni kell a megye azon embere mellett, aki mindég szívesen áll bárkinek az oldalánál.

Több mint kétszáz ember töltötte meg a

vármegyháza nagytermét s a kétoldali karzatokon díszes és előkelő hölgyközönség jelent meg.

A délelőtti ülés lefolyása felette izgalmas és viharokban gazdag volt. Tudósításunk beszámol arról, hogy mily érvek sorakoztak glédába a főispán személye ellen s mily tekintélyes többség törpítette el ezen érvek amugy is gyöngesúlyát.

Az ülés eleje egy térszek volt a viharban, egy meleg, lelkes ünnepszeg, amely könnyeket fakasztott és végig simogatta a jelenlévők szívének hurjait.

*

Lukács Géza udvari tanácsossága, dr. *Söldos Béla* és *Nagy Elemér* Ferencz József-rendje kellemes és jóleső meglepetés volt mindenki számára, aki a munkát megbecsülni s a tevékeny érdemet megkoszoruzva látni szereti.

Lukács Géza illusztris személyéről más helyen van méltatás.

Dr. *Söldos Béla* neve a háborus idők előtt sem volt ismeretlen, a háboru körülményei között pedig mint az emberi erőt meghaladó munkásság, a feltétlen pontosság s az erős gyakorlati érzék megtestesítője lett, a legszelebb körben is becsült és tisztelt.

Gömörvármegye háborus közélémezése ennek a szikár alakú, nyílt szemű és mindenkihez szíves embernek az irányító kezében van s az ő értékes emberi tulajdonságai és széles látókörű tudása valósággal brilliroznak a mindennapi súlyos kérdések utvesztőjében.

Dr. *Söldos Béla* mögött ma egy közigazgatási gárda áll. Emberek, akik a becsületes munkában találják örömüket, akik a kötelességteljesítés s a nemes gondolkodás utjait szeretik követni s akiknek jóleső melegség lopózik a szívükhöz arra a hirre, hogy a legmagasabb helyen is ez a törekvés az, amely kitüntetés és elismerést érdemel.

Nagy Elemér — ez a par excellence főszolgabíró — ha apró nüanszaiban és egyéni természetében el is üt a dr. *Söldos* alakjától, alapjában véve ugyanazon érdemekkel dicsekszik mint amaz, ő sem tett mást, mint dolgozott, vezetett és a dolgozó emberek nyüzsgő tömegéből ki tudott emelkedni.

Az ő kitüntetése sem más, mint az igazi kötelességteljesítés dekorálása s egy érdemteljes tisztviselői pálya derekán a megbecsülésnek kifejezése.

*

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást közöljük:

A délelőtti ülés.

Tizenegy óra felé járt az idő, mikor *Kubinyi Géza* főispán a terembe lépett.

Zajos és lelkes éljenzés fogadta s elhelyezkedvén elnöki székében, szívélyesen üdvözölte a megjelenteket s az ülést megnyitotta.

A főispán mellett *Lukács Géza* alispán foglalt helyet, az előadók asztalánál dr. *Söldos Béla* vm. II. főjegyző és *Gál István* vármegyei aljegyző ültek.

Az ülésen jelenlévők a nagy termet teljesen megtöltötték s impozáns és várakozásteljes csend volt, mikor a főispán szólásra emelkedett.

*

Lukács Géza kitüntetés.

Szíve melegével üdvözölte a főispán e nehéz napokban a megjelent bizottsági tagokat. Határainkon dúl a harc, — mondotta — tombol a vad vihar és mi mégis egy családi ünnepet akarunk ülni. Családi ünnepet, mert megjelenik itt ma a felségcs Király, hogy jutalmazzon és az érdemet elismerje. Harminczöt évi becsületes, szorgalmas és munkával teljes közpálya megkoszoruzásáról van szó s arról, hogy egy ember egész férfikorának erejét a vármegye jóléte érdekében használta fel. Egy férfit ma megöregedve, de érdemekben gazdagodva áll a megye színe előtt s ez a férfit **kövecsesi Lukács Géza alispán** (*Perczekig tartó lelkes éljenzés és taps.*), akit a király hatalmas kegye az udvari tanácsosság magas méltóságára emelt.

Harminczöt évig szolgált a megyét *Lukács Géza*. Előbb a pennáját vezette, majd a közigazgatását. Mindég a közérdek munkálása volt a célja s ennek a vármegyének bizalma és szeretete emelte őt az alispáni székbe.

A vármegye ezen bizalomban soha sem csa-

latkozhatott s ezért szeretettel felel a megye neki, de a trón is ide fordul, mikor az ezen téren és állásban legmagasabb kitüntetést nyújtja neki.

Midőn a kitüntetést átadja, kívánja, hogy ezen méltóságában is lebegjen szeme előtt a vármegye jóléte és boldogulása. (*Hosszu taps, lelkes éljenzés.*)

Kitüntetések a hadikölcsönökért.

Ezután a hadikölcsönök sikere érdekében kifejtett munkásságokról szólt a főispán s hivatkozott a nagy sikerre és a munka nehézségeire.

A királyi kegy felkereste azokat, akik e téren kitűntek s ezek között első helyen *Hevessy Bertalan* áll (*éljenzés*), akinek a megyében a jelene éppen olyan erős, mint a múltja.

Feltűzi *Hevessy Bertalan* mellé a *vaskorona-rendet* és vallja, hogy hűségesebb és becsületesebb egyént nem díszített még ezen kitüntetés.

Sok örömet kíván, nem a kitüntetéshez, de a munkában, amelyet buzgón teljesített.

E munka megindításánál szakszerű tanácsal szolgált *Kozma Ferencz* (*éljenzés*), a rosznyói takarékpénztár vezérigazgatója, akit a király a *Ferencz József-rend lovagkeresztjével* tüntetett ki.

Az anyagi küzdelemhez demoszthészi szónoklat is kellett, olyan, amely a szívek hurját megrezegteti s ezt *Dusza János* (*éljenzés*) pelsőczi ref. lelkész adta, aki szintén a *Ferencz József-rend lovagja lett.*

Nagy Elemér kitüntetése.

A vármegye tisztviselői kara a háboru nehézségében odaadással, hűséggel és nagy erővel vette ki részét.

Ezek között első helyen áll tasnádi *Nagy Elemér* (*éljen*) rosznyói főszolgabíró, akit a király a *Ferencz József-rend lovagkeresztjével* dekorált.

Dr. Söldös Béla kitüntetése.

A végére jutott. A vármegye első tisztviselőjét úgy aposztrofálta, mint aki a munkában megöregedett, akiről most beszél az fiatal ember, de öregek és nagyok az érdemei. Az alispán nyugodtan hajthatta fejét pihenőre, ha a gondtól roskadozott, mert tudta, hogy van egy fiatal ember a hivatalában, akinek a buzgalma sohasem lankad s aki mindig magasszárnyalású észjárással ébren van. A gömői közigazgatás működő gépezetének remeke ez a fiatal ember: *runyai Söldös Béla*, a vármegye másodfőjegyzője, akit a király a *Ferencz József-rend lovagkeresztjével* tüntetett ki. (*Meleg és lelkes éljenzés.*)

Legyen ez intő példa mindenkinek arra vonatkozólag, hogyan kell teljesíteni a kötelességet. (*Éljen.*)

Az alispán köszönete.

Ezután *Lukács Géza* udvari tanácsos, alispán szólalt fel s meghatottan mondott köszönetet a trónnak, kormánynak és a főispánnak.

Ez a magas kitüntetés az ő gondolkodásán és egyéniségén mit sem változtat, ő megmarad aki volt hűséges, becsületes első szolgálója a vármegyének.

Örömet szerez neki ez a kitüntetés, mert családja fényének emelését látja benne s mert ezen kitüntetés fénye visszazárl a megye közönségére s ezzel végzi szavait: éljen a király s virágoztassa Gömörvármegye közönségét! — (*Éljenzés.*) — Ezután

Hevessy Bertalan köszönete

következett, aki az egyéni érdemek ünneplését ma eltörpülőnek látja derék katonáink nagszerű tettei mellett s e kitüntetést hódolattal veszi.

Az alispán indítványára ezután a tárgyszorozat 3-ik pontja

sipeki Balás Lajos indítványa

került tárgyalás alá, mely *Kubinyi Géza* főispán arczképének a megtestését célozza.

Ezen pont tárgyalása heves vitára és viharos jelenetekre adott alkalmat s a tanácskozás hangja oly szenvedelmes és izgatott volt, hogy az elnöklő főispán *Farkas Zoltán* szemből két izben volt kénytelen a rendreutasítás fegyverét használni.

Az indítvány tárgyalása előtt *Szentiványi Árpád* megjegyezte, hogy tudomása van arról, hogy a bizottsági tagok nagy része ezen indítvány elfogadása végett lett „beterelve“.

A főispán ezen kifejezést visszautasította s

kijelentette, hogy tudomása szerint épen az ellenkező oldalról történtek még a mai nap folyamán is kapacitálások.

Beszél arról, hogy ennek a megyének születtje, itt nőtt fel, 35 évig itt működött a közérdekében, beszédét azonban megzavarta *Farkas Zoltán* közbeszólása, melyre a főispán erélyes hangon azt válaszolta, hogy ő a helyén mindenütt teljesítette kötelességét, vizsgálja meg mindenki önmagát s állapítsa meg, eleget tette-e a haza iránti kötelességének.

S amikor a *Farkas Zoltán* egyre ismétlődő megjegyzésére azt válaszolta, hogy a katonának a harctéren a helye, viharos jelenet következett.

A vihar lecsendesedvén a főispán kijelentette, hogy őt igen könnyű állásában megbuktatni, mert ő azonnal eltávozik, amint a megye bizalma ellene fordul.

Szentiványi Árpád, *Farkas Zoltán* és *Farkas Géza* szólaltak hozzá a kérdéshez s *Hevessy Bertalan* higgadt beszéde után *Gál István* várm. aljegyző felolvasta a tanácskozás tárgyát képező következő indítványt:

Tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottság!

A mai nagy idők soha nem tapasztalt próbára teszik a jelenben élő generációt. A harctéren küzdő katonáink oly testi, szellemi és erkölcsi megpróbáltatásoknak vannak kitéve, hogy valóban a lelkierőnek, az energiának csodás a világtörténelemben páratlanul álló megnyilatkozásait bámulhatjuk e közel két évi küzdelem folyamán. E küzdelem óriási arányai, a minden irányu nehézségek leküzdése azonban bámulatra méltó ragyogásban tüntetik elénkbe a vezérekbe oltott Isteni szikrát is, mert csakis az ezek által produkált tervezési és szervezési eredmények biztosíthatják katonáink vitézségének is a kellő sikert. E nagy küzdelem az itthon maradt polgárok nagy részét is, első sorban a közigazgatást, szintén számtalan új és nehéz probléma megoldása elé állította. És a front mögötti polgári munkában is minden ügynél és minden kérdés megoldásánál döntő szerepet játszanak és játszottak a vezérek kvalitásai. Különös mértékben tapasztaltuk ezt mi gömörvármegyeiek, kiknek közigazgatási vezére különben is törhetetlen energiájáról, munkakedvéről, agitatórius és szervező tehetségéről nevezetesen régi idő óta. *Kubinyi Géza* a főispánunk ő méltóságának e kvalitásai révén érte vármegyénket az a dicsőség, hogy a négy hadikölcsönre e törvényhatóság területén történt jegyzések az ország legelső vármegyei közzé helyezték vármegyénket. A Vörös Keresztre, a Fehér Keresztre a hadisegélyezésre gyűjtött összegek mind az ő agitatórius tehetségének beszédes jelei. A veszély felelősségteljes perceiben gyors áttekintésével és határozottságával sok ezer polgár nyugalmát, talán vagyont, egészségét, sőt életét is megmentette az által, hogy a kárpáti orosz betörés alkalmával illetékesnek látszó helyről jövő tanács daczára nem üritette ki a vármegyét. Általában pedig százakra, sőt ezrekre rug azon egyes embereknek a száma is, kiknek ügyes-bajos dolgait a háboru folyamán is, óriásilag felszaporodott munkája mellett is, ellátta. Miután pedig bizonyára egyet érzünk a tekintetes Törvényhatósági Bizottsággal a tekintetben is, hogy úgy a jövőre, mint a multivaló tekintettel, a szerzett érdemek vármegyénk által erkölcsileg honoráltassanak, bátrak vagyunk azzal a tiszteletteljes kérelemmel és indítvánnyal járulni a tekintetes Törvényhatósági Bizottság elé:

Méltóztassék elhatározni, hogy Kubinyi Géza főispán ur ő Méltóságának olajfestésű arczképe a vármegye székházának díszterme számára már most megfestessék és ennek folytán méltóztassék a szükséges intézkedések megtételére a vármegyénk mélyen tisztelt Alispánját felhatalmazni. Kik egyébként vagyunk Rozsnyón, 1916. évi aug. hó 10-ik napján, kiváló tisztelettel:

Balás Lajos s. k., dr. Pósch Dezső s. k., Tichy Mihály s. k., Kozma Ferencz s. k., dr. Marko János s. k., Török László s. k., dr. Pósch József s. k., Szontagh József s. k., Dittel István s. k., Pauchly Rezső s. k., dr. Hajcsi Sándor s. k., Sárkány Kálmán s. k., dr. Kerner Viktor s. k., Benedikty Kálmán s. k., Nemes Géza s. k., Halassy Jenő s. k., Fejér Ernő s. k., Hanvai Ede s. k., Langhoffer László s. k., Nikl Gyula s. k., Széman Endre s. k., Kolbay

Sándor s. k., Medveczky Sándor s. k., Gyürky Pál s. k., Czinke István s. k., Cseh István s. k., Süteő István s. k., dr. Ráróssy Gyula s. k., Geduly Géza s. k., dr. Weinberger Rezső s. k., Fábry Zoltán s. k., dr. Krausz Gyula s. k., dr. Zehery István s. k., dr. Veress Samu s. k., Samarjay János s. k., Benyo Béla s. k., dr. Török József s. k., id. Badinyi Gyula s. k., dr. Cziner Miksa s. k., Hering Samu s. k., Jureczky Nándor s. k., Schusztar Antal s. k., Kuna Aurél s. k., dr. Csiky Ferencz s. k., dr. Hensch Géza s. k., Habány József s. k., dr. Szontagh Vilmos s. k., Dessewffy Árpád s. k., dr. Wieszt Károly s. k., dr. Hozáczy Ferecz s. k., Traum Péter s. k., dr. Kovács László s. k., Gyula Sándor s. k., Tóth Kálmán s. k., Mihalik Dezső s. k., Marikovszky Géza s. k., dr. Kármán Aladár s. k.

Az indítványhoz elsőnek dr. *Kovács László* rimaszombati polgármester szólott, aki a főispánnak az evakuálás idejében tanusított lélekjelenlétét s nagy és hatalmas érdemeit fejtegette.

Farkas Géza: Hitelesen tudja, hogy a rosznyói püspök nem kezdeményezte csak aláírta a szóban levő indítványt. Beszél a közállapotokról s a főispánnak a ref. egyház tisztújítása körüli szerepléséről s az abaujszántói csermunkalatról.

Hevessy Bertalan. Mint ellenzéki ember más időben élvezettel látná, hogy a főispán ellen mily küzdelmet vezetnek, most bizonyos feszültség ül rajta. Nem tartja időszerűnek sem az indítványt, sem a támadásokat. Tudomása szerint a főispánnak nagy érdemei vannak a Dobsinai Takarékpénztár megmentése körül s ebből a szempontból nem lehet érv ellene az abaujszántói csermunkalatról.

Benedikty Kálmán alaposan ismerteti a főispán tevékenységét a Dobsinai Takarékpénztárral szemben s a hála szavaival emlékezik meg arról a nagy munkáról, melyet önzetlenül és lelkesen végzett.

Szent Iványi Árpád szól az indítvány ellen, majd

Juhász László mondott költői nivón álló remek beszédet a főispán nagy személyiségéről, érdemeiről és hatalmas tevékenységéről.

Farkas Zoltán és *Putnok Mór* az indítvány ellen szólottak, *Szent Ivány József* elismeri a főispán érdemeit, de elvi álláspontjánál fogva ellenzi az indítvány elfogadását.

Lukács Géza alispán beszélt ezután a főispán érdemeiről, melyeket a hadikölcsön s a megye kiürítésének kérdésekor szerzett s kijelenti, hogy tudomással bír arról, hogy a főispán hivatalosan senkit sem presszionált a ref. egyházmegye választásainál s hogy az abauji cserzési munkálatok felmentései korrektül és igazságosan történtek.

Ezután az elnöklő főispán lezárta a vitát s elrendelte a névszerinti szavazást.

Igennel szavaztak 183-an, nemmel 14-en s így az indítvány nagy többséggel elfogadtatt.

Ezután, tekintettel az előrehaladott időre, (1/2 óra volt) az ülés d. u. 4 órára halasztott el.

A délutáni ülés.

Délután esendesen morzsolódott a sok tárgy s egy óra alatt vége volt az egész gyűlésnek.

A tárgyszorozat egyes tárgyainak ismertetése sok helyet foglalna el s így csak a fontosabbakat vesszük elő.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban a vármegye üdvözlí dr. *Lichtschein Adolf* várm. tb. főorvost 50 éves orvosi működése alkalmából, a költségvetés s az alapok számadásai elfogadtattak, az árvapénzek gyümölcsöző elhelyezésének ügyét a decemberi közgyűlésre halasztották s a vármegye I. hadikölcsönének lombardozására vonatkozólag a Gömörvármegyei Népi és Iparbank azon ajánlatát fogadták el, mely a zárolási idő végéig 5 1/2% os kamatot számít. A tuberkulózis elleni küzdelem érdekében alakult egyesület előmunkálataira egy bizottság küldetett ki, a községi- és körorvosok rendelési, látogatási- és fuvardíjai emeltettek. Dr. *Zehery István* várm. orvos és *Záhonyi János* sajtógömöri körjegyző nyugdíjaztatott. — Több vármegye főirata pártolást nyert. A kereskedelemügyi miniszter rendelete, mely szerint a vámörlésnél porlási százalék nem számítható, közre-hirdetés végett az alispánnak kiadatott. Rimaszombat város 32000 koronás kölcsönére vo-

natkozó határozat jóváhagyást nyert. Osváth Dániel feledi főszolgabíró a VII. fiz. osztály II-ik fokozatába lett előléptetve és szolgálati pótlékban részesített. Rozsnyó város tisztviselőinek azon kérelme, hogy a városrendezési törvény C) táblázatában levő fizetésben részesítésnek, nem nyert teljesítést. Jóváhagyott Jolsva város képviselőtestületének a kántori fa kiszolgáltatására vonatkozó határozata. Ezeket kívül sok községi, hadikölesön és szabadságügy.

Világháború.

A megkezdett harcok folytatódnak. Románia szomorú napokat él most és segítséget vár, mert érzi, hogy sokáig nem fog tudni ellenállani.

A Dobrudzsát már most is elveszítettnek tekintik, úgy látszik, kivonta onnan csapatait és csak az oroszok védelmezik, mert érzik, hogy ott már az ő bőrükről lesz majd szó, mert a Dobrudzsza északi részét csak a Duna választja el Besszarábiától.

A múlt hét végén Csernavodát foglalták el Mackensen csapatai, de azután nem állottak meg, hanem az ellenséget kétfelé választva üldözték napokon keresztül. Csakhamar elérte az egyik csapat a Duna mellett Hirsovát, a másik pedig Babadagot s így a Dobrudzsában már csak 2 város maradt az ellenség kezében. Most az üldözés úgy látszik megállott, mert a német-bolgár-török csapatok ismét érintkezésbe jutottak az ellenséggel.

Az Erdély melletti román fronton keményebb harcok folynak, a melyekben a mi seregeink többnyire lassan tért nyerne. Így különösen Predeáltól Sinaja közelébe érkeztek erős harcok után, Kampolungot is csaknem elérték már, a keleti szorosoknál az ellenség támadásait verik vissza. Egy helyen azonban az ellenség némi sikert aratott. A Vulkáni szoroson túl néhány kilométerre visszaszorította egyik csapatunkat. Orsova mellett is harcoltak a románokkal s ott is kezdik visszaszorítani az ellenséget.

Az orosz fronton, úgy látszik, mentesítő offenzíva indult meg ismét, hogy a románokon könnyítsenek. Volhynia és Galiczia némely helyén dühös rohamokat indítottak az oroszok állásaink ellen, így különösen Pustomity és Szelvov mellett, de részint akadályaink előtt, részint akadályainkon megtört a rohamuk.

A Narajovka mellett, Molochovtól északra a török csapatok rohammal elfoglalták az ellenségnek több állását, Krasznolaszkie táján pedig a németek foglaltak el fontos magaslati állásokat az oroszoktól.

A Scara tolyónál, a nagy mocsarak mellett, szintén véresen visszaverték az oroszok rohamait. Volhyniában a Stochod mellett csapataink behatoltak az oroszok állásaiba s azokat elfoglalták.

A Kárpátok mentén meglehetősen csend volt most, kivéve Dornavatra vidékét, a hol a hét elején ismét visszaszorították az orosz és román csapatokat, még pedig román területen.

Az olaszok is próbálkoztak támadásokkal a tengerparti vidéken és Tirol déli részén is a Pasubio mellett, de semmi siker nem koronázta támadásaikat.

A francia-angol fronton a Somme mellett mostanában igen véres harcok folynak, a Somme folyótól délre a né-

metek erős ellentámadásaikkal sikert értek el, már amennyire ilyen pozíciós harcban lehetséges, más helyeken az angol-francia seregek előretöréseit visszaverték.

Verdun előtt az előző héten a francziák előtörése sikerült, a mennyiben Douaumont erődöt visszafoglalták, de azután a németek megállították a francziákat s azóta sikeresen visszaverték azoknak támadásait. Legutóbb Vaux erődöt kiűritették.

Érdekes, hogy a német hajók nemcsak Oroszország északi partjainál és Amerika előtt, hanem Anglia és Franciaország között is sikerrel támadták az ellenséges hajókat; Anglia tehát a saját vizein sincs biztonságban.

Macedóniában már megállították a szerbek és francziák előtöréseit. Ismét keményen visszaverték őket a Cserna hajlásában. Mindeddig 7 falut birtak a szerb csapatok volt hazájuk legdélibb részéből visszafoglalni, de Monasztirt csak nem bírják elfoglalni, hogy Petár királynak székhelye legyen.

Görögország egyelőre két részre szakadt. Ó Görögország hű maradt Konstantin királyhoz, míg macedónia s a szigetek egy része Venizelosz forradalmi pártjára állott. Azonban az entente hatalmak megegyeztek a királlyal és Venizelosz híveit csak segítő csapatokba fogadják be, de velük nem tárgyalnak, mint Görögország képviselőivel.

Törökország ázsiai részein kisebb esztározásokról érkezik hír.

A múlt héten béke hírek keringtek. Különösen az orosz különbéke híre terjedt el, úgy látszik, olasz lapok közlései nyomán. Valami alap — úgy látszik — volt is a dologban, mert mint most kiderült, az entente hatalmak boulognei tanácskozásán az oroszok küldöttek azt mondták, hogy Oroszország hozta a legtöbb áldozatot az entente ügyéért és hogy ezentul nem igen lesz célja annak, hogy az oroszok továbbra is ilyen áldozatokat hozzanak, mert ők nem nyerhetik el azt, a miért háborút indítottak, t. i. Konstantinápolyt.

A különbéke híret czáfolják orosz részről, de a boulognei tanácskozás azt mutatja, hogy az oroszoknál megkezdődött a kijózanodás, a mi majd egy idő múlva meghozhatja a maga gyümölcseit; de azért még nem bizhatunk abban, hogy a béke galambja hamarosan felénk röppenjen.

Mi nem is számítottunk most erre és így a czáfolatok ránk nézve nem okoznak keserű csalódást.

A Gömört érdeklő katonai kitüntetések és előléptetések.

Szerkesztőségünknek alkalma volt megszereznie „Streffleure Militärbblatt”-ját, mely egy a közös hadsereg, mint a honvédség összes kitüntetései közli hétről-hétre.

Ezen lap nyomán közöljük a következő s bennünket érdeklő híreket:

A bronz vitézségi érmet megkapták Obejnik János és Jonyk Péter 80. gy. e. gyalogosok, Mészáros Károly tart. hadnagy, Hegedüs Jenő népt. zászlós és Weisz Jenő tart. hadapród az 5. gyalogezredben.

Az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szolgáján: Kahane Juda 80. gy. e. bel. tart. egészségügyi zászlós.

A 2. oszt. ezüst vitézségi érmet kapták a losonczy 25. ik gyalogezredből: Kiss Márton szakaszvezető, Lukaj János, Majoros József gyalogosok, Kovalancsik András őrmester, Janicsék Lajos szakaszvezető, Kapecz Péter őrvezető, a bronz vitézségi érmet Nagy Gusztáv őrmester, Szentpéteri István szakaszvezető, Molnár János káplár, Fábri Pál, Gomós Albert káplár, Lux József őrvezető, Virág Adolf, Nagy Gábor, Pacziga Márton gyalogosok.

Nyugállományba helyeztetett Gregus Géza 25. gy. e. bel. százados.

Zászlósok lettek a cs. és kir. 5. gy. e. ben: Eisele Ottó, Lucsánszky Barna és Magyar Géza hadapródok. A 25-ik gy. e. ben Galambos Géza, Szoyka Kornél, Szabó István, Klein Árpád, Rozslozsnik Hermann. Toperczer Lajos, Csernay Lajos, Dezső Zoltán, Tomász Jenő, Kostenszky György, Zeidner Róbert, Dudás Andris, Czirbesz István, Madarassy Sándor, Ponghó Mihály s a 80. gy. e. bel. 23 hadapród.

Zászlós lett Beélik Viktor 1. huszárezredbeli hadapród is.

Hadnagygyá kineveztetett Wilimowszky Stanislaus 80. gy. e. bel. zászlós, ténylegesített Voitl Emil 80. gy. e. bel. tart. hadnagy.

Meghívó

a Vöröskereszt Egylet Rimaszombat városi választmányának 1916. november hó 12-én d. u. 3 órakor a vármegyeháza kistermében tartandó közgyűlésére.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető elnök jelentése. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok.

Samarjay Jánosné,
ügyvezető elnök.

Kubinyi Géza,
főispán, elnök.

Hírek és vegyesek.

Kár, hogy nem ismerlek.

Kelemen Dezső!...

Igen jóképű fiu lehetsz és igen a keblemre ölelnélek, Dezsőkém!

Most olvasok rólad, a komoly-törvénykezés" rovatban, mert ott szerepelsz — és látod, mégis örülnék, ha a barátom lehetnél.

Hogy is történt a te „bűnös" eseted?

Májusban, mikor teli van a levegő friss fűszaggal és szerelemmel, a tavaszi szántások után feljöttél Budapestre. Talán hivatalos dolgod volt, talán felesleges pénzed, amit a hosszú télen összekuporgattál sovány gazdatiszti fizetésből.

Kiszálltál a nyugotinál és gyalog vágta neki a nyüzsgő Teréz-körutnak. — Mint pirosképű, egészséges gazdaembernek, megvan az a jó szokásod, hogy ujságot sohasem olvasol s így halavány sejtelmek sem voltak arról, hogy aznap, mikor te Budapestre érkezel, ott „Virágnap"-ot tartanak.

Egyszóval te erről semmit sem tudtál, kis öreg és mentél nyugodtan a köruton előre, befelé a tolakodó városba.

Talán azon gondolkodtál, mennyi ember van itt, milyen magas házak, milyen tülekedés, zaj, lárma és milyen csodaszép kirakatok, mikor megállt előtted egy fehér ruhás kislány. Megállt és feléd nyújtott egy szál virágot.

Május volt. Gyönyörű május és te, egyszerűen érzésekből összeállított gazdatiszt, nem értetted a helyzetet. És, amikor a kis agyadban így futottak a gondolatok: ez nem lehet másnak a jele, minthogy szerelmes belém ez a kicsi lány, ösztönszerűleg nyílt szét a két karod és ott a Teréz-köruton megölelted és megsóltad a fehér ruhás kislányt.

Csoportosulás, rendőr. Bevisznek, vörös vagy, mint az otthon hagyott fésző pipacs. És mire eljött az ősz, komoly képpel letárgyalta a bíróság a te „becsületsértési" ügyed és elítélt téged, Dezső barátom, kerek tíz koronára.

Te — ugye — roppant szégyenled ezt a dolgot és most is pirulsz, ha eszedbe jut...

Én szeretném megszorítani a lebarant kezéd, mert igen tetszik nekem a te históriád, a te „becsületsértési" ügyed" és igen tetszel nekem te, mint ember, Dezsőkém.

Örülök, hogy élsz. Hogy nem egy humortfirkáló kollegám fantáziájában vagy, de most talán odakün, a kopár avaron nézel bele a jóízű, falusi levegőbe. Nagyon örülök annak,

hogy élsz, vagy és hogy megtörtént veled ez a kis kellemetlen história és szeretnék látni, szeretnék beszélni veled.

A tiz korona ne fájjon a zsebednek. Még mindig olcsó csók az, amit máju-ban adsz és szeptemberben tiz koronával lemoshatsz. Én sokkal drágább csókról tudok.

Adja az Isten, hogy a legközelebbi májusi kirándulásodnál, ha fehérruhás lánnyal találkozol s az virágot nyújt feléd, ne legyen csoportosulás, rendőr, tárgyalás, büntetés, — de ha mégis ragaszkodnál a hatósági személyek komoly közbenjöttéhez, melegen ajánlom neked az anyakönyvvezetőt...

Köszöntelek igen szívesen.

1912. szeptember 10.

Glin.

(Gál I-tván: „Régi akkordok“ című gyűjteményéből.)

Vannak emberek,

határozottan állíthatom, hogy vannak, akárhogy csodálkozok is rajta a helybeli postahivatal, akik reggelként kíváncsian és gyors léptekkel igyekeznek a Rábely üzlet ajtaja elé. Ezen javíthatatlan idealisták, akik a több mint két-éves háboru tapasztalatai dacára még most is göröcsösen ragaszkodnak ahhoz, hogy akkor értesüljenek a harcztéri helyzetről, mikor a többi városok halandói és nem egy nappal később. Kilencz óra után már izgatottan topognak az üzletben és az üzlet előtt és a Somme, Erdély, Falkenhayn és Mackensen röpködnek a levegőben a várakozás hosszú percei alatt. Mikor aztán az ajtóban megjelennek a táviratblanketták, csönd lesz és a javíthatatlanok összedugják a fejüket. Áhitattal nézik az ókort megszügyenítő csodálatos hieroglifákat, de a legszeszélyesebb ákom-bákomoktól sem riadnak vissza. Fáradhatatlan energiával leküzdenek minden akadályt, csakhogy értesüljenek.

Telát értesülnek. Értesülnek a következőkről: „Berlin nagytűhadiszállás nyugati harcztér ruppelt trónörökös hacsportja hatalmas és alapos tűzérési előkészítés után semmi jelentős esemény nem történt francangolok hevesen támadtak súlyos veszteségekkel egy előretörést zsákmányoltak nouaoucourtn falunál előretolt osztagainkba visszavonultunk keleti harcztér repülőink élénk tevéket fejtettek de heves kezitásban visszavertük őket erdélyben tovább folytatjuk sikeresen egy halottat zsákmányoltunk és több sebesült gépfegyvert elfogtunk balkáni harcztér makensen a szvetsges csapatok zuhogó talajon fáradhatatlan előre ellenség elszigetelt muffaudaartól keletre ludondorff főszállásmester.“

Csóváló a fejedet, nyájas olvasó, mert nem értem, én is csóválom, mert én sem értem, mindenki csóválja mert senki sem érti. — Vannak azonban emberek, javíthatatlan idealisták, akik nem elégednek meg a fejesóválással, hanem mindenáron megakarják fejteni a postahivatal által feladott rébuszokat, dacára annak, hogy a megfejtők között semmit sem sorsolnak ki. Igaz, hogy hiába is sorsolnának, mert megfejtő nem akad. Csöndes rezignációval kell várunk délután fél négyig, mikor megérkeznek az újságok, amelyeknek czimlapján ökönyi betűkkel ékeskedik, hogy: Konstanza elesett. X.

Az alispán üdvözlése. Lukács Géza-nak udvari tanácsossá való kinevezése alkalmából a vármegyei központi és járási tisztviselők, a vármegyéhez beosztott állami tisztviselők s a városok tisztviselői dr. Mihalik Dezső vm. t. főügyész vezetése mellett pénteken délelőtt tisztelegtek s ez alkalommal dr. Mihalik a következő üdvözlő beszédet mondotta:

„Méltóságos udvari Tanácsos ur!
Szeretve tisztelt Alispánunk!

Gömör és Kishontvármegye tisztikara, a vármegyéhez beosztott állami tisztviselők, a rendezett tanácsú városok és községeink tisztviselői nevében járulunk e percben Méltóságod elé, hogy kifejezzék adjunk őszinte nagyrabecsülésünk, törhetlen ragaszkodásunk és meleg szeretetünkkel fakadó osztatlan örömnünknek, Méltóságod magas kitüntetése alkalmából. Mindannyiunk tudatában él, hogy a Lukács Géza személyének egyéni méltóságai eredményezték a vármegye alispánját ért legkegyelmesebb királyi kitüntetést, melynek fénye a mi hivatalaink helyiségeibe is bevilágít. Ezen fényénél megnyugvással pillantunk vissza multbani munkássá-

gunkra s aczélozott akaraterővel és munkakedvvel nézünk jövőbeni működésünk elé. Ezt az akaraterőt, ezen munkakedvet jöttünk Méltóságodnak felajánlani szeretett vármegyénk jövőbeni felvirágoztatásának nehéz munkájához ma, midőn Méltóságodnak megérdemelt kitüntetéséhez erőt, egészséget s zavartalan, tartós boldogságot kívánunk, kérve Méltóságodat, hogy bennünket új méltóságában is a régi jóindulattal megtisztelni s atyai szeretetének jóleső melegével elárasztani méltóztassék. A Mindenhatót pedig arra kérjük, hogy Méltóságodat s Méltóságodban a mi szeretve tisztelt Alispánunkat a köz javára, nagyrabecsült családja boldogítására s mindnyájunk igaz, őszinte örömeire még nagyon soká éltesse.“

Az alispán meghatva köszönte meg az üdvözlést s válaszában szeretetéről biztosította tisztviselő társait. Mikor elődjét hasonló kitüntetés alkalmából üdvözölte, azt mondotta, hogy a babér egy levelét a maga számára kéri, s ma amikor feléje nyújtják a babért, ennek csak egyik levelét kívánja a maga számára megtartani, a többi szétosztja azok között, akik hűségükkel és becsületes munkájukkal támogatják az ő törekvéseit. — A vármegye központi irodaszemélyzetének hölgytagjai ugyanaznap délután tisztelegtek özv. Stelkovich Istvánné vezetése alatt s fejezték ki üdvözlésüket és örömeiket.

Személyi hír. Kubinyi Géza főispán az elmúlt hetet Rimaszombatban töltötte, a jövő hét hétfőjén az ev. egyház egyetemes közgyűlésére Budapestre utazik.

Szavazattörzés. A gömöri ref. egyház-megye egyházi és világi tisztviselőinek hatéves mandátuma lejárván, az új tisztikarra november 1-ig adattak be a szavazatok, melyeket folyó hó 2-án a bányászati gyűlésre kiküldött bizottság Rimaszombatban felbontott. — Az aktusnál az egyházi és világi elnökön Czinke István és Lukács Géza-nak kívül jelen voltak: Samarjay János, Ruszkay Gyula, Simon Mihály és dr. Veress Samu. — A szavazattörzés eredménye ez: Beadott 45 érvényes szavazattörzés, melyből az esperesi tisztre jelölt Dusza János pelsőczyi lelkész 28, Puszy Márton kövecsesi lelkész 17 szavazattörzést kapott. Így tehát esperessé Dusza János választott. Egyházmegyei gondnokká csaknem egyhangulag — egy szavazattörzés mellett — kövecsesi Lukács Géza választott. Papi főjegyzővé Rész Lászlót választották. Egyházi tanácsbírákká választották: Czinke István (44 szavazattörzettel) Ruszkay Gyula (39), Pósa Lajos (34), Hubay Lajos (32), Sággy Sándor (29) és Bucy Márton (28). Világi tanácsbírákká: Farkas Géza (45), Bornemisza Elemér (43), Tornallyau Zoltán (42), báró Ragályi Balassa Ferenc (41), Diószeghy Dezső (41) és Süte István (30). Világi jegyzővé választott: dr. Söldos Béla, a másik világi jegyzői állásra abszolút többséggel nem bírván, új választás lesz a legtöbb szavazattörzést nyert dr. Király Kálmán és dr. Seres István között. Papi jegyzővé választott Zajdó László (38) és Ablonczy Pál (30). — A hivatalos szavazattörzés után a bizottságtagjai ebédre az egyház érdemes gondnokának: Samarjay Jánosnak voltak szívesen látott vendégei.

Refermáció emlékünnepe. Október 31-én a helybeli egy. prot. főgimnázium szokásos kegyelettel ünnepelte a refermáció emlékét. Délelőtt 9 órakor folyt le az ünnepség a tornaesernokban; az első szám egyházi ének volt: „Jövel szent Lélek“, ezután Czinke István ref. esperes, vallásnár mondott szívhez szóló imát, az ünnephez alkalmazva; utána Ablonczy Ernő VIII. oszt. tanuló olvasott fel az ünnep jelentőségéről, majd Wallentinyi Dezső VII. oszt. tanuló szavalata következett s végül „Eros várunk“ énekkel zárult az ünnepség.

Gyászistentisztelet. A helybeli róm. kath. templomban f. hó 3-án a harcztéren elesett hősök lelkiüdvéért gyászistentiszteletet tartott Széman Endre pápai prelátus. A rekviem a katonai tisztikar Nechwatal János ezredes vezetésével teljes számban megjelent s résztvettek az összes állami, vármegyei, városi, tanügyi intézmények képviselői, a vörös kereszt egylet küldöttsége stb. stb. Megjelent ott Farkas Zoltán kerületünk orsz. képviselője is. Az oltárok virágdiszben voltak s a templom közepén ka-

tafalk volt felállítva. Az orgonán Uthy Antal kántor játszott s szép alkalmi éneket adott elő.

A temető ünnepe. Borongós, de szinte tavaszias, meleg nap volt november 1-én — mindenszentek ünnepén — mikor a temetőbe zárandokolnak a népek ezrei, hogy elhunyt kedveseik emlékének bánatos szívvel, kegyeletes érzéssel áldozzanak. Ez idén különösen nagy volt a látogatottság a temetőben s a gyertyák helyett a könnyek fénye csillogott a friss virágokon, melyek garmadaszámra érkeztek a sírokra.

Az ünnepnapnak különös fényt és diszt kölcsönözött az, hogy a 80. cs. és kir. gyalogezred parancsnoksága a koronás társasággal és a vöröskereszt egylettel s a polgári hatóságokkal együtt ünnepelte a temető katonai részében nyugvó hősök emlékét kegyelettel, igazán mély érzéssel és szép ünnepeltség keretében.

Már délelőtt 9 óra után kivonultak az összes fiu és leányiskolák növendékei valamennyi tanáruk, tanítónőjük és tanítójuk vezetésével példás rendben s a katonai sírokat virágokkal díszítették.

Délután 4 óra előtt ezer és ezer számra menő közönség özönlött a temetőbe, hol katonai kordon vette körül a hősök sírait s a kordonon belül helyezkedtek el a polgári előkelőségek s a katonai tisztikar és zenekar. A tisztikar élén Nechwatal János ezredessel, megvárta a vármegyeházáról Kubinyi Géza főispán, Lukács Géza alispán és Máriaassy László árvaszéki elnök vezetésével érkezett nagyszámú tisztviselőkart s együtt jöttek a térre, hol együtt voltak: a kir. törvényszék, ügyészség, pénzügyigazgatóság, Rimaszombat város, vörös kereszt egylet, egyházak, tantestületek, vasut stb. stb. összes hivatalok és testületek képviselői.

Az egyházi szertartás pont 4 órakor vette kezdetét a zenekar közreműködésével s Koltuniuk Miron görög kath. lelkész imája közben a zenekar Fridrich karmester vezényletével gyönyörűen játszotta az „Ave Máriát.“ Ima után lengyel nyelven intézett beszédet a hatonásághoz a tábári pap, majd Lukács Géza alispán tartott lendületes, nagy figyelemmel hallgatott beszédet, aposztrofálva azt a hősi odaadást és lelkes vitéséget, melylyel csapataink a királyért, a hazáért és a mi győzedelmünk kivívásáért a harcztéren derekasan megállják helyüket. Az ádáz harcok közepette szerzett sebesülés, betegség vagy kimerülés után jutottak ide idegenbe a hősök, kiket szeretettel, gyöngédséggel fogadtak, ápoltak és gondoztak ugyan itt, de nem voltak megmenthetők s Isten akaratából e hantok alatt nyugosszák örök álmukat. Emléküknek igaz kegyelettel áldozunk, mikor ide elzarándokolunk és poraikat rejtő sírhantjukat gondozzuk. Az értünk küzdött és elhunyt hősök emlékét szívünkbe zárva kívánjuk, hogy legyen siri álmuk csendes, zavartalan s emlékü örökké áldott!

Ezután Nechwatal János ezredes németül beszélt, csaknem ugyanazt mondván el, amit az előtte szólott alispán, de kiemelte azt, hogy az elhunyt hősök idegenben bánatos könyűket ontó hozzátartozói: szülők, hitvesek, testvérek, gyermekek és rokonok, kik ide el nem zárandokolhattak, hálátelt szívvel fognak gondolni a városra, a hölgyekre és a gyermekekre, kik kegyeletes érzésekkel szórták a virágokat a hősök hantjaira. A távollevő hozzátartozók és a katonaság nevében hálás köszönetet mond a városnak a terület örök időkre való átengedéseért, a hölgyeknek, az uraknak és az iskolai növendékeknek a sírok feldiszipítéseért; kéri, hogy a haza és király védelmében elhunyt hősök emlékét őrizzük meg szívünk mélyén, minden évben emlékezzünk meg e napon a sírhantokról s a messze távolban levők hálával fognak gondolni e város közönségére. A hősök pedig nyugodjanak békében, legyen emlékeztük áldott! — Ezután a zenekar a Gotterhaltét és a magyar Hymnuszt játszotta el s az ünnepély véget ért.

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszaújvárosi ref. egyházkerület folyó évi november 23-án tartja Miskolcra őszi kerületi közgyűlését dr. Tüdös István püspök és Dókus Ernő főgondnok kettős elnöklése alatt. Az egyházkerületi ülésen több főiskolai ügyet fognak tárgyalni. S azon a gömöri ref. egyház-megye képviselői is részt vesznek.

Kinevezés. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatósága herceg Esterházy Miklós elnökletével október hó 25-én tartott ülésében megválasztotta: *Glos* Barna eddigi aligazgatót, az intézet igazgatójává léptette elő.

Eljegyzés. *Metzky* Idus és *Lukács* Ottó a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalnál beosztott m. kir. erdőmérnök-gyakornok, tüzér-hadnagy jegyesek.

Házasság. *Runyai Söldos* Kálmán föld-birtokos folyó évi november hó 9-én Alsóvályban tartja esküvőjét nagyszalantai és murányaljai *Basilides* Katóval.

Vaskoronarend egy gömői százasnak. *Kovács* Sándor gömörpanyiti születésű, 15. honvédegyezredbeli százas az ellenséggel szemben tanúsított hősiességéért újabb a 3-ik oszt. vaskoronarenddel lett kitüntetve.

Vasuti előléptetések. A november havi előléptetések alkalmával a miskolci üzletvezetőség területére alig jutott az előléptetések közül s csupán az itteni osztálymérnökséghez beosztott *Dérier* Sándor mérnök lépett elő egy fizetési fokozattal. Az itteni származásu hanvai *Sándor* Szilárd Miklós titkár — néhai *Sándor* Béla fia — továbbá az itt sokáig működött *Spádi* Fülöp Ferencz főmérnök lépett elő egy fizetési fokozattal.

Királyi kitüntetés. Örömmel regisztráljuk a hirt, hogy a király a rozsnyói születésű *Halassy* Barna, belügyminiszteri hivatalnokot, m. kir. 4 es honvédtüzér zászlóst a román harctéren az ellenség előtt tanúsított bátor és vitéz magatartásáért soronkívül honvéd tüzér-hadnagygyá léptette elő. Nevezett mint honvédtüzér önkéntes tizedes és később mint zászlós is hosszabb ideig az északi harctéren állt szemben az ellenséggel.

Kitüntetett zászlós. Id. okolicsnói *Okolicsányi* Lajos garamszécsi Kóburg hercegi erdőtanácsos derék fia: Lajos, mint önkéntes mult év májusban a fehértemplomi cs. és kir. 6 os nehéz tarackkütegehez vonult be s a tisztis vizsga letévése után Szepsibe, majd folyó év február elején mint hadapród az orosz frontra került Bródy mellé. A júniusi nagy orosz offenzíva alkalmával New-Alexynác előtt megsebesülve, a fővárosi Loránty kiegészítő kórházba ápoltatott, innen a püstyéni fürdőbe került s most zászlóssá lett előléptetve és az ezüst vitéz ségi éremmel lett kitüntetve.

Ezüst vitézségi érem. Az 1. osztályu ezüst vitézségi éremet újlag megkapta *Máriássy* Lajos 16. honvédegyezredbeli tart. hadnagy.

Ezüst signum laudis. A rozsnyói származásu *Markó* Árpád 34. gyalogezredbeli százas az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért újlagos legfelső dicséret elismerést kapott.

Legfelső elismerés. *Ferjencsik* Gyula 25. gyalogezredbeli tart. hadnagy vitéz magatartásáért a signum laudist kapta.

Hősi halál. Fertőalmási *Balogh* József m. kir. 3. honvédtábori ágyusezredbeli százas, több nagy katonai kitüntetés tulajdonosa, hosszú harctéri szolgálat után gránáttól találva, a román harctéren hősi halált halt. Haláláról a pótüteg tisztikara, altisztjei és legénysége közös gyászjelentést adtak ki. Az elesett gömői hős legutóbbi kitüntetéséről az elmúlt alkalommal számoltunk be s az e heti hivatalos lap közli, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért kapott 2. oszt. vaskereszt viselését a király megengedte neki. Az életével értünk áldozó százasos meleg szeretettel ragaszkodott Gömörhöz s mi kegyeletes fájdalommal örizzük dicső emlékezetét!

A nyustyai főszolgabírói hivatal mellé beosztott járási számvevő — a számvevőség érdemes, fiatal tagja: *Habányi* József — mint értesülünk — az orosz harctéren hősi halált halt.

Halálozás. *Grün* Adolf helybeli volt szállító október 29-én 58 éves korában meghalt hosszas betegség után. Temetése izr. polgártársaink nagy részvéte mellett 30-án ment végbe.

Majoros József helybeli ácsmestert mély gyász érte, amennyiben 19 éves nővére: *Juliska*, f. hó 1-én rövid betegsége után meghalt, temetése f. hó 3-án volt.

Biaczowsky József volt itteni kéményseprőmester f. hó 3-án 64 éves korában hirtelen meghalt.

Templomi hangverseny. A rimaszombati temetőben nyugvó hősök sírjainak fenntartási alapja javára a cs. és kir. 80. gyalogezred zenekara által *Kolbay* Sándorné urnő közreműködésével a f. évi november 5-én d. u. 5 órakor a rimaszombati róm. kath. templomban jótékonyezélu egyházi hangverseny lesz, melynek műsora: — 1. Ima, Klückerentől: „Verlass uns nicht“. — 2. „Ein seeliger Traum“, Hertlertől. — 3. a) „Benedictus“, Mozarttól. — b) Ária a „Teremtés“ c. oratoriumból, Haydn-tól; orgonakísérettel éneklő: *Kolbay* Sándorné urnő. — 4. a) „Leise, leise fromme Weise“ a „Freischütz“ c. operából Weber-től. — b) „Ave verum“, Mozarttól. — 5. „Agnus Dei“, Verdi Requieméből. — 6. a) Ária a „Josua“ c. oratoriumból, Händeltől. — b) Ária a „Rinaldo“ c. operából (Könyörgés a megváltó halálért) Händeltől, orgona kísérettel éneklő: *Kolbay* Sándorné urnő. — 7. Románzok a „Mignon“ operából, Thomastól (Violin solo). — 8. Introductio és Ima a „Rienzi“ operából, Wágnertől. Programon kívül: „Ave Mária“. Duett. Katonazenekisérettel éneklő: *Kolbay* Sándorné urnő és *Gottlieb* egyéves önkéntes ur. — Belépő díj: 2 korona. Felülfizetéseket hálásan fogadják.

Orvosszövetségi közgyűlés. A gömörmegyei orvosszövetség és orvos-gyógyszerész egyesület folyó hó 3-án tartotta városunkban közgyűlését. Lapunk e számában oly sok a közlendő anyag, hogy erről a gyűlésről részletesen csak jövő számunkban referálhatunk. Most csak annyit említünk meg, hogy dr. *Pösch* Dezső alelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a szövetség elhunyt elnökeiről: dr. *Löcherer* Tamásról s megbizta a közgyűlés dr. *Kármán* Aladárt, hogy a legközelebbi közgyűlésen emlékbeszédben méltassa az elhunyt érdemeit. Utódjává az elnöki tisztre egyhangulag dr. *Meskó* Miklós vármegyei tiszti főorvos, eddigi alelnököt választották, alelnökké: dr. *Pösch* Dezsőt és dr. *Kármán* Aladárt, pénztárnokká: dr. *Szabó* Károlyt, jegyzőkké: dr. *Gaál* Gusztávot és dr. *Hajcsi* Sándort, ügyésszé: dr. *Weinberger* Rezsőt választották. — Az orvosgyógyszerész egyesület elnökévé: dr. *Meskó* Miklóst, titkárrá: dr. *Gaál* Gusztávot és dr. *Hajcsi* Sándort, pénztárossá *Thomka* László gyógyszerészt választották. A gyűlés után társas ebéd volt.

Kórházi bizottsági ülés. A vármegyei kórházi bizottság *Lukács* Géza elnöklésével október 31-én ülést tartott, melyen a kórházi szabályrendelet módosítását tárgyalták s ezenkívül több kórházi ügyet intéztek el.

Közigazgatási hírek. Dr. *Fornet* Gyula vármegyei főjegyző az utóbbi napokban erős meghűlés folytán megbetegedett s erre való tekintettel 2 heti szabadságot kapott. Dr. *Alitiz* Aladár putnoki járásbeli tb. főszolgabíró hosszabb idő óta betegeskedvén, az alispántól 4 heti szabadságot kapott, melyet a Lukácsfürdőben fog eltölteni. A szabadság engedélyezése alkalmával az alispán olyan értelmű intézkedést tett, hogy távolléte alatt minden csütörtöki napra a kihágási ügyek ellátására *Szentmiklóssy* Zoltán várm. aljegyzőt, feledi járási h. szolgabírókat rendelte ki Putnokra.

Elhalasztott községi választások. A putnoki főszolgabíró előterjesztésére a vármegye főispánjával egyetértőleg *Lukács* Géza alispán olyan rendelkezést tett, mely szerint a putnoki járásbeli község képviselőtestületi tag és előjáró választásait a jelen körülmények indokainál fogva bizonytalan időre elhalasztja.

Mire jó az ünnepség? Évek hosszú sora óta panaszkodunk mi is a temetőbe vezető utak borzalmas állapotát, mások is folyton panaszkodtak ezért, de nem volt semmi eredménye. Most azonban, hogy a katonai elhunytak tiszteletére gyászünnepséget rendeztek halottak estjén, gyorsan és alaposan megtisztították és megjavították az odavezető utakat, hála a városi hatóságnak és az ünnepséget rendező katonai hatóságnak. Ha máskor is panaszok merülnek fel ebben az ügyben, igen hasznos és eredményes dolog lesz egy nagyobb nyilvános ünnepség rendezése, a mint a jelen példa bizonyítja.

Tuberkulozis elleni védőegyesület. A vármegye legutóbbi közgyűlésén a tuberkulozis elleni védőegyesület létesítése tárgyában bizottság küldetett ki, melynek az elnök *Lukács* Géza alispánon kívül tagjai: dr. *Meskó* Miklós várm. t. főorvos, dr. *Kármán* Aladár várm. közkórh. h. igazgató-főorvos, *Széman* Endre pápai prelátnak, *Gyürky* Pál tócspe-res és *Czinke* István ref. lelkész.

A tornatanítás ügyében kaptunk e héten megszívlelendő sorokat, melyeket tér szűke miatt nem közölhetünk, csupán jelezhettük, hogy általában az a kíváncsi nyér mind inkább fokozódó mértékben kifejezést, hogy a főgimnáziumban az ifjak tornatanítása iránt valamelyes gondoskodás történjék, mert a torna — kivált ma — mikor egyes helyeken a testgyakorlatok mellett a ezéllövészeten is gyakorolják magukat az ifjak, nem nélkülözhető tananyag az ifjuság egészsége és fejlesztése szempontjából.

Nyugtázás. *Blum* Rezső pelsőczyi igazgató urtól a *Löcherer* Tamás alapra 50 koronát vettünk. Az átvételt igazoljuk s illetékes helyére juttatjuk.

Közbiztonságunk érdekében. Végre némi megnyugtató hírt adhatunk az utóbbi időben sűrűn előfordult betörések ügyében, amennyiben a rendőrség kikutatta a bűnösöket öt katonai személyében, kik a katonai raktárból a bakancstalpokat lopták el s a polgároktól lopták a hozzávaló bőrt, aztán a eszímákat bakancsokat eladták. A fehérművek, pénzek és értéktárgyak szintén ezek kezébe jutottak. A tetteseket a katonai parancsnokságnak adták át.

Az erdélyi menekültek javára Csetnek város ifjusága *Sárkány* Károlyné vezetésével, nagyszerűen sikerült felolvasó estélyt rendezett. — Az ünnepélyt *Csipkay* János igazgató nyitotta meg. — Majd *Pollyák* Ilonka szavalt szépen és dr. *Neu* Lipót a világháború történetek czímmel tartott magas színvonalu felolvasást. — *Stripszky* Gitti és Böske nagy tetszés mellett adtak elő melodramát. — Sokat tapsoltak *Rakovszky* Jánosnének, a hercegi „kis-kecskeméti műnyecskének“, aki pompásan adott elő egy monologot. — Gyönyörű, fűbemaszó hangon énekeltek *Stripszky* Gitti és Editke háborus népdalokat a *Stripszky* Bözsike művészi zongora játékával kíserve. — Az estélyt mozi zárta be. *Stempel* Vilmos hatásos filmek bemutatásával járult az előadás nagy sikeréhez. — Az erkölcsileg s anyagilag remekül sikerült estély rendezésében *Rakovszky* Jánosnak nagy része van. — A bevétel 47314 K. A jegyek eladásából 213 kor., a felülfizetésekből 25584 kor. folyt be. Többlet 430. A tiszta haszon 405 korona. Felülfizetések és jegy megváltások: *Andrik* Pál Kisgencs 4, *Bartholomaeidesz* László 6, özv. *Czibur* Kálmáné 2, *Czucker* Gizella 3, *Deutsch* Zoltán 4, dr. *Drachler* Adolf Nagy szabos 2, *Friedrich* Nándor 2, özv. *Geruska* Jánosné 2, özv. *Gibonné* Dresel Helén és leánya *Sárkány* Gyuláné 10, *Grobon* Gyula zászlós 124, *Hegedüs* Zsigmond 2, *Herz* Alajos igazgató utján *Váraljáról* 20, *Imre* István 4, özv. *Janovitz* Lipótné Nagyszabos 2, dr. *Kass* Andor körorvos 4, *Kiriny* Béla 10, *Krausz* János 5, *Krisztián* Pál Csetnek nagyközség jegyzője 1 napi jövedelme 8, *Kuntapolezáról* jegy megváltások 20, *Liplich* Gyula Kisgencs 2, *Mihalovics* Gyula 3, özv. *Mikulás* Imréné 2, N. N. 060, N. N. *Sebespatak* 3, *Nagel* Ferencz 4, dr. *Neu* Lipót 10, *Rakovszky* János 8, dr. *Sárkány* Alfréd Budapest 10, *Sárkány* Károly 12, *Sárkány* Miksa 30, *Sebők* Pál 10, *Scholtz* Malvusz Dobsina 2, *Stempel* Vilmos Martonháza 2, *Stripszky* Mihályné 8, özv. *Szontagh* Andorné 4, *Szontagh* Aranka 2, *Szontagh* Dóra 2, *Szontagh* Pál 4, özv. *Tengely* Ferenczné 4, *Tomasz* György 3, *Uxa* J. Károly és neje *Kuntapoleza* 10, özv. *Zareczky* Tivadarné 4, *Blum* Rezső Pelsőcz 5 korona.

Öngyilkos tüzoltó. *Báthory* József, 38 éves városi tüzoltó, folyó november hó 4-én d. e., míg magában volt az őrszobában, a kürt zsinórával egy szögge felakasztotta magát, mire észrevették, már halott volt. — Tettének oka ismeretlen.

Apolló-Színház. Az állandó mozgóképszínház mult héten szép műsorral szórakoztatta a közönséget. A mai program is változatos, vonzó s ajánljuk a közönség figyelmébe.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Karpinsky* Elemér rosznyói lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a rosznyói m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

A Vörös-Kereszt Egylet és a hősök sirja. A háboru kezdete óta zajtalanul, pillanatig sem szűnő óriási nagy fáradtsággal, lelkes ambícióval végzi nemes hivatását a vörös-kereszt egylet kórháza. Kipróbált, kiváló munkások állanak a kórház vezetőségének élén, irányítja a teendőket és maga is alapos részt vesz ki ebből az elnöknő *Samarjay* Jánosné, kinek környezete a tevékeny, derék gárda; az orvosok, élükön dr. *Zehery* István főorvossal, az ápolónők, élükön *Máriássy* Lászlóné alelnöknővel és *Terray* Istvánnéval. A gondnoki teendőket nagy buzgalommal végzik *Gaál* Emil és *Marton* István. Az egylet eddigi működéséről beszédes számok és meggyőző adatok fogják a közeljövőben tájékoztatni a közönséget, mely a legnagyobb elismeréssel és hálával fog bizonyára tudomást szerezni arról a nagybecsű, értékes eredményről, mely a munkásság nyomán fakadt. Az egyesület érdemes vezetősége azonban nem látja kimerítve hivatását és nemes feladatát azzal, hogy a harcstéren megsebesült vagy megbetegedett hő katonákat kiváló szakértelemmel, páratlan odaadással és gyöngédséggel gondozza, mintaszerűen ellátja mindennel, hogy újra visszanyerjék ezek férfui erejüket és egészségüket, hanem az elhunyt hőökről is kegyeletesen gondoskodik, azok illő végtisztessége iránt intézkedik és a hantokat gondozásába veszi. A ki most: mindenszentek ünnepén az elhunyt hőök birodalmában járt, szívében mély érzelmekkel, szemében az igaz részvét és hála könnyeivel láthatta, hogy a sírhantok milyen gonddal vannak begyepesítve, izlésesen feldiszitve s az elhunyt hőök egyszerű fejtája helyett formás sírkövek jelzik az ott nyugvó hő nacionálját. A vörös-kereszt kórházban 47 katona hunyt el és *Stanga* János népfőlkelő a nemes város által adományozott cementszobor — *Tóth* Béla városi mérnök tervei szerint — készített sírköveket. A kórház emberei gyepellel látták el a sírokat s *Máriássy* Lászlóné alelnöknő, *Séder* Ida és *Scalontay* Anna felügyelete és közreműködése mellett a kórházi ápolónők díszítették virágokkal a sírokat. Itt említjük meg, hogy a nemeszervi vezetőség gondoskodása még arra is kiterjedt, hogy a temető e részének arányossá és csinosná tétele céljából lépések tétessenek a betámasztás iránt is. Temesvárról a Mühle Árpád, továbbá a Niemetz cég készíttével ajánlott fel díszeserjéket s a rimaszombati m. kir. földmives iskola vezetősége szintén kilátásba helyezte a hőök sírjainak gondozásában, illetve a befásításban való segédkezést. A temető ünnepe és az a széleskörű, valóban meghatározó tevékenység, melyet a vörös kereszt intézményének vezetősége az előírászerű működési kört messze túlhaladó mértékben kifejt, alkalmat ad arra, hogy a katonai sírok gondozásáért külön is hálás, meleg elismeréssel adózzunk s bizonyára csak gyöngeszavu tolmácsai vagyunk annak a sok-sok aggódó és mégis hálásan érző szívnek, mely bizakodással és reménységgel tekint a vörös kereszt egylet intézményének vezetői felé.

Beszállásolási pótdíjak. Több község felszólalt a miatt, hogy a havidíjasok hozsantartó ideiglenes beszállásolása a most folyó háboru alatt a községekre igen nagy terhet ró, a mi különösen a téli időszakban érezhető, a mikor t. i. a lakásadó a szobákat fűteni is köteles. A honvédelmi miniszter ennek következtében felhatalmazta a kir. honvédkerületi parancsnokságot, hogy ott, a hol ez a hosszabb tartamu beszállásolás méltányosnak látszik, a községek kérelmére a törvényszerű térítésen felül esetenként, kizárólag a téli hónapokra és csak a háboru tartamára, 1916. évi november 1 től kezdve minden szobára egy beszállásolási nap után 30 fillérben megállapított pótlékot engedélyezhessenek. — Esetet olvastunk egy fővárosi lap keddi számában s mivel ez a körülmény alaposan érdekli a beszállásolás terhe alatt nyögő rimaszombati polgárokat, reméljük, hogy a 30 filléres pótlékban nekünk is lesz részünk. Ugy vagyunk értesülve, hogy dr. *Kovács* László polgármester a pótlék engedélyeztetése iránt kérvényt adott be a honvédelmi miniszterhez.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közigazgatási bizottsága e hó 13 án, hétfőn tartja rendes havi ülését.

Hadsegélyző jelvények Gömör czimerével. A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala izléses kivitelű ezüstözött és bronzirozott jelvényeket bocsátott ki Gömör- és Kishontvármegye czimerével ellátva. Ezen jelvények a főispán hivatala útján kerülnek forgalomba s az áruk darabonként 1 korona, mely összeg a hadsegélyző hivatalé s annak jótékony alapjait van hivatva növelni. Rimaszombatban ifj. *Rábely* Miklós könyv- és papirkereskedésében kaphatók a jelvények.

Drága a cipő. Hogy a bőrnemű készítmények ára általában emelkedett, azt mindenki tudja, aki efféle vásárol, de hogy mi mindent kell kitalálni, hogy cipőt készítsenek vagy megjavítsák, azt még nem mindenki tapasztalta. Van eset rá, hogy a cipész csak úgy dolgozik, ha petróleumot is kap, amint tojást is állítólag czukorért lehet kapni. Megérjük, hogy ma-holnap még sertéskarajt vagy rántottát kell adni, hogy a cipész munkát vállaljon.

Gömör az erdélyi menekültekért. A Gömörben gyűjtést vezető uriaszonyok közül a következők jelentették be gyűjtési eredményüket a vármegyei központi segélybizottságnál: *Kubinyi* Gézáné a gömörpanyiti és özörényi körjegyzőség területén 739 09, *Dienes* Dezsóné Sajógömör 468 60, *Malinák* Róbertné Nagyszabos 1781 90, (*Martonháza* 140 90, *Rozsfallva* 224 70, *Nagyszabos* 851 30, *Szabados* 565 korona). Itt említjük meg, hogy a nagyszabosi körjegyzőség területén az erdélyi közigazgatási tisztviselők segélyezésére még külön 330 korona gyűlt össze. A feledi járásban a következő volt az erdélyiek javára a gyűjtési eredmény: *Gömör* Olivér Serke 549 30, *Putnok* Mórné Gesztete 458 49, *Lossonezy* Kálmán Susa 90 50, *Becske* Bálint János 438 80, *Szabó* László Várgede 712 20, *Grósz* Miksa Szentsimon 100 korona.

A kéményseprő kerületek szaporítása. Régi panaszuk a kéményseprő segédnek, hogy a kéményseprési munkakerületek túlságosan nagy körzettel bírnak s a kéményseprőmesterek a szükséges teendőket a tüzendészet, a közbiztonság s a közönség érdekeinek megfelelően s teljes lelkiismeretességgel és pontossággal nem végezhetik el. Ezen jogos panaszt méltányolva, figyelembe vette a kereskedelemügyi miniszter is s rendeletet intézett Gömörvármegye közönségéhez, melyben kijelenti, hogy a hivatkozott indokokra s a háboruban rokkanttá vált és csökkent munkaképességgel bíró kéményseprősegédek érdekeire való tekintettel, a munkakerületek szaporítását szeretné. Mivel ez a törvényhatóság jogkörébe tartozik, az alispán a szükséges előintézkedéseket megtette s a téli megyei közgyűlés lesz hivatva ezen kérdésben határozni.

Köszönetnyilvánítások. N. N. 200 koronát adott a vármegye főispánjának a harcstéri ut al almával vásárlandó szeretetadományokra.

Fekete Pálné 20 koronát és *Hámos* Aladárné szül. báró *Vay* Mariska 20 koronát adott koszorú megváltás czimén *Lukács* Gézáné alispánénak a katonasírok gondozási alapjára.

Özv. Lakatos Gézáné elhunyt férje emlékére koszorú megváltás czimén 10 koronát adott a nyomorék gyermek otthon céljaira.

Szabó Gyula Serkéből 10 koronát küldött *Lukács* Gézáné czimére *Szaniszló* János serkei lovas táborigaznádó adományaként, aki az északi harcstéren küzd s akinek kívánsága szerint 5 korona a vak katonák és 5 korona az elesett bajtársak özvegyei és árvái javára lesz fordítandó.

Mindezen adományok hálásan nyugtáztatnak.

Jótékonyosság. A Vöröskereszt-egyesület elnöksége hálásan köszöni a következő szives adományokat:

Pénzbeliek: *Szivós* Balázs Alsóbátka 2 kor. *Szabó* Elemérné koszorú megváltásul 20 korona. *Ragályi* Istvánné *Szakall* Mária halottak emlékeztetere 20 kor. *Özv. Kriston* Ignáczné koszorú megváltásul 10 korona.

Természetben: *Ragályi* Gyuláné Runya 4 liter tej, 1 kg. vaj, 15 drb. tojás, 10 csomó turó.

Az elnökség.

Büvész előadások. *Forelli* kitűnő büvész október 31-én este szépen sikerült előadást rendezett a Hungária kávéházban. Nov. 2-án délután pedig megismételte ügyes mutatványait a főgimnázium és a polgári leányiskola tornacsarnokában az ifjuság előtt. A belépő díjakból 15 koronát juttatott az erdélyi menekültek javára.

Közgazdaság.

Gömörmegye a sör- és szeszgyártás korlátozását kéri.

A vármegye tegnapi közgyűlése foglalkozott Veszprémvármegye közönségének azon feliratával, mely a sör- és szeszgyártás korlátozását kéri s egyhangú lelkesedéssel mondta ki, hogy ezen kérdésben feliratilag támogatja a kezdeményező megye közönségét s a következő tartalmas és meggyőző erővel bíró feliratot intézte a miniszterelnökhöz:

„Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök ur!

Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága ez év november hó 3-án tartott rendes őszi közgyűlésében tárgyalás alá vette Veszprémvármegye közönségének 19689—1916. sz. s Nagyméltóságodhoz a szeszgyártásnak a háboru tartama alatt a minimumra való redukálása s az így feleslegessé váló rozs és árpának állattakarmányozási célokra való átengedése, különösképen azonban a burgonyának szeszfőzési célra való felhasználásának teljes eltiltása érdekében intézett feliratát s a közlélemzés hatalmas érdekeire való tekintettel elhatározta, hogy ezen igen jelentős fontossággal bíró kérdést támogatandó, sürgős feliratot terjeszt Nagyméltóságod elé s a jelzett kérdésben sürgős és hathatós intézkedését kéri.

A háboru legembertelenebb része az, amely a gazdasági élet elsorvadását czélozza s amelyet kiéheztetési politikának nevezett el a kultura nevével dicsekedni merő ántant.

S a háboru ezen fegyverei éppen úgy, mint a gyilkos golyók milliói az embertömegeket, megriktították gazdasági készleteink busás tárházait s ma a redukált igények és megsabott porciók napjait kell élnünk.

Köztudomásu — s Nagyméltóságod által is aláhuzottan hangoztatott — igazság, hogy az ideai termésünk nem volt a megszokott s bőre szabott szükségleteinkhez mért s így a fokozott takarékoság elvének kell dominálnia az elsőrendű élelmiszerek fogyasztása tekintetében.

Köztudomásu, hogy a termények egy részére, amely a béke idejében állati takarmányneműnek tekintett, ma az emberi élelmezés szempontjából mutatkozik szükség.

S ezen köztudomásu tényekkel szemben áll a magyar királyi miniszteriumnak 2369—1916. M. E. számú rendelete, melynek értelmében a magyar szent korona országainak területén lévő sörföldök az 1916—1917. évi termelési időszak alatt sörgyártás céljaira összesen 800000 mm. árpát szerezhettek be, a szeszföldök pedig szeszgyártás céljaira 10000 mm. rozsot és 400000 mm. árpát tarthatnak vissza.

Igaz ugyan, hogy ezen rendelkezés egyik tekintélyes tételét nullifikálta a 2966—1916. M. E. számú rendelet, mely az árpa malátázását további intézkedésig betiltotta, de korlátozatlan maradt a jelzett feltételek mellett az árpából és rozsából való szeszfőzés s mindezekon kívül a burgonyának szeszfőzés céljaira való felhasználása.

Ezek után önkénytelen az embernek azon kérdése, melyet Veszprémvármegye nemes közönsége is fölvet: vajjon az ország lakosságának és szövetségeseinknek kenyérrel, hussal, zsirral és burgonyával való ellátása fontosabb e, vagy pedig a sör és pálinka élvezete?!

Nagyméltóságod törődik a nép mindennapi gondjaival s így nem lehet előtte ismeretlen, hogy a sertés- és baromfihibizálás mily fontos közigazdasági tevékenység, de azt is bölcsen tudja bizonyára, hogy a szűkös termésű burgonya, mely elsőrendű élelmiszerek sok felsőmagyarországi vármegyében.

Nagyméltóságod elé bizalommal és tiszteletteljesen intézzük tehát kérésünket s bizunk abban, hogy ma, amikor a vármegyénk szükségletét képező 68 waggon burgonya helyett csak tíz waggon szállítása helyzetetett kilátásba

s mikor a lakosságnak liszttel, hussal és zsirral való ellátása közigazgatásunk derék tisztviselőinek óriási gondját képezi, az általános érdek győzedelmeskedni fog a másodrendű fontossággal bíró érdekeken.

Kelt Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottságának 1916. évi november hó 3-án tartott rendes közgyűléséből.

A vármegye közönsége nevében:

Lukács Géza, alispán.

Közgyűlés. A Dobsinai Rézművek R. t. ez év november hó 18-án Budapesten negyedik rendes közgyűlését tartja. A részvénytársaság mérlege 281942 kor. 16 fillér veszteséget mutat fel az elmúlt év eredménye gyanánt.

Folyik Gömörben a rekvirálás. A gabonaneműek rekvirálása serényen és teljes eréllyel folyik a vármegyénkben s az október 20 iki felesleg-eredmény a következő: buza 489 mm., rozs 50 mm., árpa 121 mm., zab 1739 mm. Tekintettel arra, hogy sok községben a rekvirálás csak a múlt hó vége felé kezdődött meg, a feleslegek minden bizonyossággal tekintélyes emelkedést fognak még mutatni.

A cukorellátás rendezése folyik a vármegyében s az alispán összeírta a lakosság havi szükségletét. Tudomásunk szerint a cukor központtal történt megállapodás értelmében Rimaszombat 75 mm., Rozsnyó és Dobsina 60—60 mm., Jolsva 30 mm. és Nagyrőcze 20 mm. cukrot kapnak egy hónapra. A fogyasztási szövetkezetek a Hangya útján lesznek ellátva s a cukorkiosztást a hatóságok fogják végeztetni. A szükséglet megállapításánál az vétetett irányadól, hogy egy személy részére egy hónapra 1 kgr. cukor elegendő.

November elsejével megdrágult a tengeri. A múlt hónapban kibocsátott 3172—1916. M. E. számú rendelet a tengeri árat szeptember hónaptól kezdődően májusig akként állapította meg, hogy a vételár hónapoként fokozatosan emelkedik. November elsején első ízben emelkedik a tengeri ára és pedig novemberben való szállításra a közönséges (lógó stb.) és kevert tengeri csöves állapotban 26 ról 26 kor. 90 fillérre, morzsolt állapotban 34 kor. 50 fillérről 35 koronára, a fajtengeri (cinquantin, feorentini, pulyi és fehér gömbölyű) csöves állapotban 28 kor. 10 fillérről 29 kor. 05 fillérre, morzsolt állapotban pedig 37 kor. 50 fillérről 38 koronára.

A burgonya rekvirálási rendelet. A hivatalos lap keddi száma közli a kormányrendeletét a burgonya rekvirálásáról. A rekvirálás csak az e célra kiküldött megbízottak által megjelölt helyeken és az általuk megjelölt készletekre nézve fogantatosítható. *Házi szükségletre fejenként legfeljebb egy kilogramm tartható vissza* azon személyek után, akik a burgonya birtokosának háztartásában rendszerint ellátást élveznek. *Vetőmag címén legfeljebb 10 métermázsza tartható vissza* kat. holdanként, még pedig ugyanolyan területre, mint amennyi az idén burgonyával volt bevetve. *Állati takarmányozásra* csak ott tartható vissza burgonya, ahol más takarmánynemű nincs. Szarvasmarháknál napi 5 kg., sertéseknél napi 1 kg. tartható vissza, de legfeljebb 1917 április 30 ig számítva. Az átvétel iránt 60 napon belül gondoskodik az Országos burgonyaközvetítő iroda. A termelőt az átvételkor érvényes legmagasabb árnál két koronával kisebb ár illeti. — A gömöri silány burgonyatermés rekvirálására valószínűleg nem kerül sor.

Szerkesztői üzenet.

F. A. Köszönettel vettük az „őszi ibolyát“, közölni is fogjuk, de türelmet kérünk, mert a papírhány miatt a szépirodalmi dolgokra most kevesebb helyünk jut.

B. M. A költség 70 fillér.

Tanulónak
egy jobb házból való fiu felvétetik
Friedmann Zsigmond divatárú-üzletében
R.-szombat, Erzsébet-tér 9. (Kaszinó épület).

Gőzfürdő.

A szénnek 80%-os emelkedése folytán a helybeli gőz- és kádfürdőben a fürdési díjak folyó évi **nov. elsejétől** a következőleg lettek megállapítva:

Gőzfürdő	1 K 70 f.
I. oszt. porcellánfürdő (lepedővel)	1 K 70 f.
II. oszt. kádfürdő	— K 90 f.
Egy darab lepedő	— K 26 f.

Fürdővezetőség.

Eladó.

Rimaszombatban, a Kossuth Lajos-utca 17. szám alatt 33 év óta fennálló **nagyforgalmu**

mészáros és hentesüzlet

modern felszereléssel — **házzal** együtt — eladó, esefleg 1917. évi május 1-től bérbe is kiadó. — Értekezni lehet ugyanott: **Szabó József tulajdonossal.**

Többféle minőségű faj-alma

kilogrammonként 1 K 20 f.-ért kapható: 2—3 Galambos Józsefnél Rimaszombatban.

Fa- és cser eladás.

Az **egyházaskői határban fekvő** 50 kat. hold területen lévő 45 éves bükkös erdő fája s 30 kat. holdnyi 25 éves **cserezni való tölgyes fája és csere** szabad kézből eladó.

Az összes fatömeg 8000 köbméterre, a cser pedig 1000 métermázsára van becsülve.

Értekezni a tulajdonossal: **dr. Csernay Dániel** várm. főlevéltárnokkal lehet Rimaszombatban. 1—*

Libamáját

minden mennyiségben vásárol **kgr.-kint 10 K.**

a Rimaszombati Konzervgyár R.-T.

KERESEK

jövő év január hó 1-ére egy **kovács-gépészt,** ki még ha hadköteles is, végeztetné a gazdasági kovács-munkát egész éven át. A műhely az ország-ut mellett fekszik. : : Vállalhat idegenektől is munkát. : : **Özv. Hegyessy Sándorné** Csoltó, u. p.: Gömörpanyit (Gömör m).

Meghívás.

„**A Hangya**“ a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötelékébe tartozó

Jolsva és Vidéke Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet

1916. évi november hó 12-ikén d. u. 3 órakor az áll. el. isk. rajztermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. § a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Netaláni indítványok.

1915. év december 31-én a tagok száma 524. üzletrészeinek száma pedig 1451 volt; az év folyamán belépett 74 tag 1370 üzletrészszel; kilépett 10 tag 130 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Jolsván, 1916. október 26.

Az igazgatóság.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Budapest, Andrassy-ut 11. sz.

Telefon: 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón!

Minden felvilágosítást készséggel ad 2—6

Hirdetmény.

P. 1101. 1916—3. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a magyar államvasutaknak Bánréve vasut állomása csatornázási munkálatai céljaira szükséges és **Bánréve és Málé községek határainban** fekvő és a bemutatott tervrajzban és ki-sajátítási összeírásban megjelölt

1. a bánrévei 53 ik számú telekjegyzőkönyvben foglalt s egészben gróf Serényi Béla tulajdonát képező 228—224. hrszámú szántóból 998 □ öl területre és

2. a máléi 42. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt egészben Gróf Serényi Béla tulajdonát képező 946. hrszámú Pogony pusztai szántó ingatlanból 1 hold 292 □ öl területre nézve a ki-sajátítási kártalanítási eljárás megkezdésére és pedig a Bánréve község határában fekvő ingatlan területre nézve határidőül 1916. évi **november hó 18-ik napjának** délelőtti 8 óráját a helyszínére, **Bánréve községbe** a község házához, a Málé község határában fekvő Pogony pusztai ingatlanrész területre nézve pedig határidőül ugyanannak a napnak tehát 1916. évi **november hó 18-ik napjának** délelőtti 10 és fél óráját **Málé községbe**, a helyszínére a község házához ezen-nel kitézi, amely határidőre és helyekre az összes érdekelteket azzal a figyelmeztetéssel idézi, hogy esetleges elmaradásuk a kártalanítás fölött való érdemleges határozathozatalt nem fogja gátolni.

Rimaszombati kir. törvényszék, 1916. évi október hó 21-én.

2—3 **Cseh István**, s. k. kir. tan. elnök.

Gazda Pál, s. k. kir. törvszéki bíró.

Előadó: **Kún Aladár**, s. k. tanácsstag.

A kiadmány hitelül: **Masika**, törvsz. írnok